

ÅRSRAPPORT 2015

ØSTLANDSSAMARBEIDET

- et nettverkssamarbeid mellom åtte fylkeskommuner

AKERSHUS
BUSKERUD
HEDMARK
OPPLAND
OSLO
TELEMARK
VESTFOLD
ØSTFOLD

FORSIDE: ROGER RYBERG OVERTAR LEDERVERVET I KONTAKT-
UTVALGET ETTER OLE HAABETH 19. NOVEMBER 2015

FOTO SIDE 17 (VIGNETT): ScanStockPhoto AS.
FOTO ELLERS I RAPPORTEN UTEN ANGITT KILDE:
ØSTLANDSSAMARBEIDET/IN'BY AS

LAYOUT:
IN'BY AS VED HELENE THORSTENSEN

ÅRSRAPPORT 2015

Østlandssamarbeidet (ØS) ble formelt etablert 19. mars 1993 og er et frivillig nettverks-samarbeid mellom de åtte fylkeskommunene på Østlandet; Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold. Samarbeidet skal bidra til å videreutvikle Østlandet som en konkurransedyktig region i Europa og skal samtidig sikre en regional balansert og bærekraftig utvikling innen landsdelen.

Kontaktutvalget er samarbeidets øverste organ. Gjennom vedtak i kontaktutvalget kan ØS fremme felles anbefalinger til politisk behandling i de åtte fylkeskommunene.

Årsrapporten for 2015 viser at Østlandssamarbeidet har hatt stor aktivitet det siste året. Samferdsel, kompetanse og europapolitisk arbeid er sentrale politikkområder. Intercity-utbyggingen på Østlandet har også i 2015 hatt høy prioritet gjennom arbeidet med revidert østlandspakke.

I 2015 har regionreformen fått stor oppmerksomhet - og fylkeskommunene har gjennom politiske møter og felles uttalelser vært med på å sette dagsorden i denne debatten.

I arbeidet med å omstille og videreutvikle Østlandet i ønsket retning, er det viktig at fylkeskommunene viderefører og forsterker samarbeidet både på eksisterende og nye politikkområder. Ved å stå sammen i viktige politiske saker får man større gjennomslagskraft. Kontaktutvalget ønsker derfor å styrke samarbeidet mellom fylkeskommunene på Østlandet - og i dette arbeidet vil Østlandssamarbeidet fortsatt ha en viktig rolle.

Oslo, 9. mars 2016

Roger Ryberg
Leder av Kontaktutvalget

Anette M. Sollie
Nestleder i Kontaktutvalget

INNHold

DETTE SKJEDDE I 2015	5
Ny ledelse i kontaktutvalget og rådmannsutvalget	5
Revidert Østlandspakke	5
Scandria2Act godkjent	5
Smart Spesialisering	5
Mellomstore byer på Østlandet	5
Ny Interregperiode	5
Etablering av Høyere Yrkesfaglig Utdanning	5
Lederskifte i sekretariatet	5
SAMARBEID MELLOM ÅTTE FYLKESKOMMUNER	6
Kontaktutvalget er øverste organ innen Østlandssamarbeidet	6
Kontaktutvalgets medlemmer	6
ORGANISASJON	7
Organisasjonskart for Østlandssamarbeidet i 2015	7
Faggruppene utgjør administrativ basis	7
Sekretariatet	7
Eksterne konsulenter	7
FAGPOLITISKE UTVALG	8
Rådmannsutvalget med ny ledelse	9
SAMFERDSEL	10
Full InterCity-utbygging fortsatt viktigste samferdselssak for Østlandet	10
Revisjon av Østlandspakka	11
Nasjonal transportplan 2018-27	11
Knutepunktutvikling - ny rapport	12
Møte med representanter fra ØstsamUng	13
Gjennomgående billettering - oppfølging	13
Fagpolitisk utvalg for samferdsel	13
OPPLÆRING, KOMPETANSE OG VERDISKAPING	14
Skoleeierperspektivet i fokus	14
Fagskolene på Østlandet	14
Voksenopplæring	14
Oppfølgingstjenesten (OT)	15
IKT i opplæringen	15
Ansvar for spesialundervisning	15
Kompetansegruppa	15
EUROPAPOLITISK SAMARBEID	16
Interreg perioden 2014 – 2020 er i gang	16
Samarbeidet med delstaten Schleswig-Holstein	16
Internasjonalt fagpolitisk utvalg satte «Smart Spesialisering» på dagsorden	17
Østersjø samarbeidet og BSSC (Baltic Sea States Subregional Co-operation)	17
God dialog med nasjonale myndigheter gjennom Europapolitisk forum (EPF)	18
Nordsjøkommisjonen og CPMR	18
Assembly of European Regions (AER) på rett spor	18
ØstsamUng	18
ØSTLANDSUTSTILLINGEN	19
REGIONREFORMEN	20
Felles utgangspunkt	20
Administrativt arbeid med regionreformen	20
Møte med kommunal og forvaltningskomiteen på Stortinget 14. april	21
Politiske uttalelser fra fylkeskommunene	21
NÆRING OG REGIONAL UTVIKLING	22
Smart spesialisering	22
Bioøkonomi	23
Mellomstore byer som motor for regional utvikling	23
Regionalt samarbeid	23
ØKONOMI	24
Hovedoversikt	24
Økonomisk oversikt etter formål	24
REVISORBEKREFTELSE	25

DETTE SKJEDDE I 2015

Ny ledelse i kontaktutvalget og rådmannsutvalget

Roger Ryberg og Anette M. Solli ble på konstituerende møte 19. november valgt som ny leder og nestleder i kontaktutvalget. Tidligere leder Ole Haabeth fortsetter i kontaktutvalget. Tron Bamrud ble på møte 30. oktober i rådmannsutvalget valgt som ny leder etter Nils Holm. Anni-Evy Evensen ble på samme møte valgt som ny nestleder.

Revidert Østlandspakke

Revisjon av Østlandspakka, med sikte på innspill til Nasjonal transportplan 2018-2027, ble videreført i 2015. Økt satsing på jernbane og annen kollektivtrafikk er de viktigste prioriteringene. Samtidig er det nødvendig å fullføre utbyggingen av hovedvegene gjennom landsdelen. Revidert Østlandspakke ble godkjent på møte i kontaktutvalget 5. juni.

Regionreform

Østlandssamarbeidet har i 2015 prioritert arbeid med regionreformen. En bredt sammensatt arbeidsgruppe fra fylkeskommunene har utredet saken i flere runder - og kontaktutvalget har hatt møte med kommunal- og forvaltningskomiteen på Stortinget. I tillegg har man oversendt en rekke politiske uttalelser til Stortinget og KMD.

Scandria2Act godkjent

Østersjøprosjektet Scandria2Act ble høsten 2015 godkjent. Østlandssamarbeidet skal som en del av prosjektet gjennomføre et mulighetsstudie for overføring av gods fra vei til bane og/eller båt. Oppstart av prosjektet første kvartal 2016.

Smart Spesialisering

Smart spesialisering handler om å styrke regionens konkurransevne og å skape nye vekstnæringer. Forprosjekt om smart spesialisering startet opp høsten 2015. Det skal vurderes om det er grunnlag for å igangsette et felles hovedprosjekt på Østlandet.

Mellomstore byer på Østlandet

Mulighetstudie for å styrke de mellomstore byene på Østlandet ble igangsatt høsten 2015 med bakgrunn i vedtak i kontaktutvalget i juni 2015. Prosjektet skal se på hvordan de mellomstore byene på Østlandet kan bli motorer for regional utvikling.

Ny Interregperiode

Etter flere års forberedelser og programutvikling ble den nye Interregperioden for 2014 - 2020 endelig sparket i gang i 2015. Østlandssamarbeidet (ØS) gjennomførte i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) en kick-off konferanse for Interreg Østersjø- og Nordsjøprogrammene i januar. Første utlysning i programmene ble gjennomført i løpet av første halvår. I kraft av rollen som nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet har sekretariatet i ØS fokusert på mobilisering, informasjon og veiledning gjennom året.

Etablering av Høyere Yrkesfaglig Utdanning

I desember 2015 etablerte seks fylkeskommuner Høyere Yrkesfaglig Utdanning A/S. I samarbeid med byggenæringen skal selskapet utvikle en praktisk rettet bachelorutdanning, samt vurdere samarbeidsmodeller for de fylkeskommunale fagskolene på Østlandet. Østlandssamarbeidet engasjerte seg og sendte felles høringssvar til NOU 2014:14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg.

Lederskifte i sekretariatet

Etter å ha vært Østlandssamarbeidets sekretariatsleder siden 1998, takket Inge Brørs for seg sommeren 2015. Samtidig ble Jon Petter Arntzen ansatt som ny leder av sekretariatet.

SAMARBEID MELLOM ÅTTE FYLKESKOMMUNER

Østlandssamarbeidet har til formål å videreutvikle Østlandet som en konkurransedyktig region i Europa og å sikre en regional balansert og bærekraftig utvikling innen landsdelen. Dette skal skje gjennom å fremme regionale interesser overfor eksterne beslutningstakere, og gjennom å drive prosjekt- og utviklingsarbeid av felles interesse, jf § 2 i vedtektene.

Større politisk gjennomslagskraft og bedre ressursutnyttelse er grunnlaget for Østlandssamarbeidet, som er et frivillig nettverkssamarbeid mellom de åtte fylkeskommunene på Østlandet: Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold.

Kontaktutvalget er øverste organ innen Østlandssamarbeidet

Østlandssamarbeidet ble formelt etablert 19. mars 1993. Samarbeidet utfører de oppgaver fylkeskommunene er enige om å løse i fellesskap. Det kan være oppgaver både av politisk og administrativ karakter. Alle fylkeskommuner inviteres til å delta i oppgaver og aktiviteter i regi av Østlandssamarbeidet, men det er opp til den enkelte fylkeskommune å beslutte hvorvidt den ønsker å delta i ulike prosjekter.

Gjennom vedtak i kontaktutvalget kan Østlandssamarbeidet fremme felles anbefalinger til politisk behandling i de åtte fylkeskommunene. Hver fylkeskommune er representert med tre medlemmer i kontaktutvalget: politisk leder (fylkesordfører, fylkesrådsleder eller byrådsleder), opposisjonsleder og administrativ leder (fylkesrådmann, fylkesdirektør eller kommunaldirektør).

Kontaktutvalgets medlemmer

Nytt kontaktutvalg for perioden 2015-2019 ble konstituert i møte 19. november 2015. Kontaktutvalget ledes i 2015-2019 av fylkesordfører Roger Ryberg. Nestleder er fylkesordfører Anette M. Solli.

Leder av kontaktutvalget Roger Ryberg, foto: Buskerud fylkeskommune

Nestleder av kontaktutvalget Anette M. Solli, foto: Akershus fylkeskommune

FYLKESKOMMUNE	FYLKESORDFØRER/-RÅDSLEDER BYRÅDSLEDER	OPPOSISJONSLEDER	FYLKESRÅDMANN/-DIREKTØR/ KOMMUNALDIREKTØR
AKERSHUS	ANETTE M. SOLLI (H)	TONJE BRENN (A)	TRON BAMRUD
BUSKERUD	ROGER RYBERG (A)	RUNE KJØLSTAD (H)	GEORG SMEDHUS
HEDMARK	PER-GUNNAR SVEEN (A)	RUNE ØYGARDEN (H)	HANNE VARHAUG SØBERG
OPPLAND	EVEN ALEKSANDER HAGEN (A)	KARI ANNE JØNNES (H)	HJALMAR NØRSTEBØ SOLBJØR
OSLO	RAYMOND JOHANSEN (A)	EIRIK LÆ SOLBERG (H)	NILS HOLM
TELEMARK	SVEIN TORE LØKSLID (A)	GUNN MARIT HELGESEN (H)	EVY-ANNI EVENSEN
VESTFOLD	RUNE HOGSNES (H)	ARVE HØIBERG (A)	EGIL JOHANSEN
ØSTFOLD	OLE HAABETH (A)	SIMEN NORD (H)	ODD ROALD ANDREASSEN

Per-Eivind Johansen
foto: Vestfold fylkeskommune

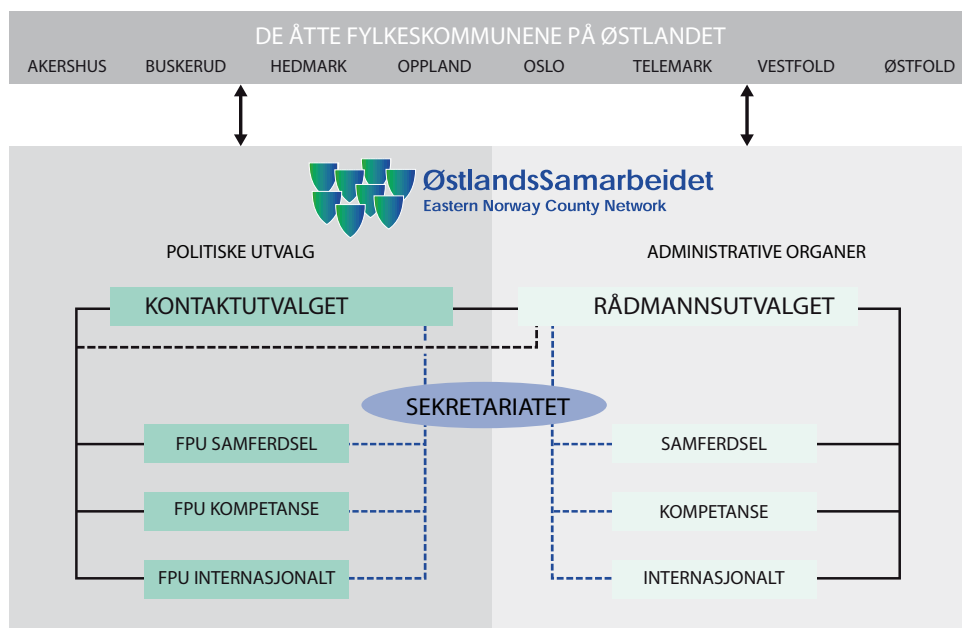
Ole Haabeth,
foto: Østfold fylkeskommune

Kontaktutvalget har i 2011-2015 vært ledet av fylkesordfører Ole Haabeth og med fylkesordfører Per-Eivind Johansen som nestleder. I denne perioden har Østlandssamarbeidet hatt stor aktivitet og styrket sin posisjon. Det rettes en stor takk til både leder og nestleder for utmerket ledelse av kontaktutvalget i forrige fylkestingsperiode.

ORGANISASJON

Østlandssamarbeidets organisasjon tilpasses kontinuerlig i forhold til de arbeidsoppgaver kontaktutvalget prioriterer. Administrative fag- og nettverks-grupper er avgjørende for å tilrettelegge for både politisk og administrativt samarbeid.

Organisasjonskart for Østlandssamarbeidet i 2015

Faggruppene utgjør administrativ basis

Den administrative faggruppa for opplæring og kompetanse ble i 2015 ledet av fylkesopplæringsjef Helge Galdal fra Telemark fylkeskommune.

Internasjonal administrativ gruppe ble ledet av internasjonal rådgiver Rune Bakkevoll (Akershus fylkeskommune) første halvår 2015 og internasjonal rådgiver Kjersti Garberg (Østfold fylkeskommune) andre halvår 2015.

Den administrative samferdselsgruppa har vært ledet av seniorrådgiver Tom Granquist fra Akershus fylkeskommune.

Sekretariatet

Sekretariatet er et service- og samordningsorgan for de ulike grupper og utvalg som er etablert innen Østlandssamarbeidet. Akershus fylkeskommune er arbeidsgiver for sekretariatet. Sekretariatet har tre fast ansatte medarbeidere pr 31.12.2015: Jon Petter Arntzen, Ann Irene Sæternes og Unn Ribe. Jon Petter Arntzen overtok 15. juni 2015 jobben som sekretariatsleder etter Inge Brørs.

Eksterne konsulenter

Østlandssamarbeidet benytter seg også av eksterne konsulenter. I 2015 har Østlandssamarbeidet fått bistand til:

- utredningsarbeid
- prosjekt- og prosjektledelse
- grafisk arbeid

FAGPOLITISKE UTVALG

Målsettingen med fagpolitiske utvalg innen Østlandssamarbeidet er å oppnå bredere politisk deltakelse, sterkere involvering i arbeidet og mer kraft i de valgte fokusområdene. De fagpolitiske utvalgene skal være fora for informasjons- og erfaringsutveksling mellom fylkeskommunene, for samordning av synspunkter og for oppfølging av Østlandssamarbeidets arbeidsprogram innen sine respektive arbeidsområder.

Fagpolitiske utvalg i Østlandssamarbeidet 2015 - 2019

Fylkeskommunene anbefales å oppnevne medlem både fra posisjon og opposisjon til hvert fagpolitisk utvalg. Det er likevel opp til den enkelte fylkeskommune å beslutte om den ønsker å delta i et fagpolitisk utvalg, og om den vil delta med ett eller to medlemmer. Østlandssamarbeidet har tre fagpolitiske utvalg med følgende sammensetning i perioden 2015-2019

*Ivar Odnes – nestleder,
foto: Oppland
fylkeskommune*

*Gunn Marit Helgesen
– leder, foto: Dan Riis/
Telemark fylkeskommune*

INTERNASJONALT FAGPOLITISK UTVALG	
AKERSHUS	LARS SALVESEN (KRF) OG GJERMUND SKAAR (SV)
BUSKERUD	HANNA LISA MATT (MDG) OG SANDRA BRUFLOT (H)
HEDMARK	DAG RØNNING (SP) OG ERIK RINGNES (V)
OPPLAND	IVAR ODNES (SP) OG EIVIND BRENNÅ (V)
TELEMARK	HANS EDVARD ASKJER (KRF) OG GUNN MARIT HELGESEN (H)
VESTFOLD	KÅRE PETERSEN (V) OG KARL EINAR HASLESTAD (A)
ØSTFOLD	SIV HENRIETTE JACOBSEN (A) OG LEIF WILLY ERIKSEN (FRP)

*Frode G. Hestnes –
nestleder,
foto: Vestfold
fylkeskommune*

*Aasa Gjestvang –
leder, foto: Per Erik
Holland*

FAGPOLITISK UTVALG FOR OPPLÆRING, KOMPETANSE OG VERDISKAPING	
AKERSHUS	ARNE RUNE GJELSVIK (FRP) OG INA RANGØNES LIBAK
BUSKERUD	SISSEL URKE (V) OG CHRISTOFFER WAND (H)
HEDMARK	AASA GJESTVANG (SP) OG ELI WATHNE (H)
OPPLAND	ANNE MARTE KOLBJØRNHUS (A) OG TORLEIF BANGS (H)
TELEMARK	MAJA FOSS FIVE (A) OG BENTE MARIE DAHL EIDE (SP)
VESTFOLD	FRODE G. HESTNES (FRP) OG TRULS VASVIK (A)
ØSTFOLD	ELIN TVETE (SP) OG ROAR LUND (H)

*Lan Marie Nguyen
Berg - nestleder
Foto: Oslo kommune*

*Olav Moe – leder,
foto: Østfold
fylkeskommune*

FAGPOLITISK UTVALG FOR SAMFERDSEL	
AKERSHUS	SOLVEIG SCHYTZ (V) OG KRISTIN ANTUN (MDG)
BUSKERUD	OLAV SKINNEN (SP) OG TERJE VEGARD KOPPERUD (H)
HEDMARK	ANNE KARIN TORP ADOLFSEN OG HELGE THOMASSEN (PP)
OPPLAND	ANNE ELISABETH THORESEN (AP) OG ØYSTEIN ANDREASSEN (FRP)
OSLO	LAN MARIE NGUYEN BERG (MDG)
TELEMARK	KNUT DUESUND (KRF) OG GRY ANETTE REKANES AMUNDSEN (FRP)
VESTFOLD	HANS HILDING HØNSVALL (KRF) OG MORTEN ISTRE (AP)
ØSTFOLD	OLAV MOE (KRF) OG GRETHA KANT (H)

Rådmannsutvalget med ny ledelse

Rådmannsutvalget samordner den administrative behandlingen av saker i Østlandssamarbeidet. Frem til møte i rådmannsutvalget 30. oktober 2015 ble utvalget ledet av fagdirektør Nils Holm og med Tron Bamrud som nestleder. Nils Holm ønsket å tre tilbake fra lederrollen, og et enstemmig rådmannsutvalg valgte deretter Tron Bamrud som leder og Evy-Anni Evensen som nestleder.

RÅDMANNSUTVALGET	
AKERSHUS	FYLKESRÅDMANN TRON BAMRUD
BUSKERUD	FYLKESRÅDMANN GEORG SMEDHUS
HEDMARK	FYLKESDIREKTØR HANNE VARHAUG SØBERG
OPPLAND	ASS. FYLKESRÅDMANN HJALMAR NØRSTEBØ-SOLBJØR
OSLO	FAGDIREKTØR NILS HOLM
TELEMARK	FYLKESRÅDMANN EVY-ANNI EVENSEN
VESTFOLD	FYLKESRÅDMANN EGIL JOHANSEN
ØSTFOLD	ASS. FYLKESRÅDMANN ODD ROALD ANDREASSEN

Lederskifte i sekretariatet

Inge Brørs har vært ansatt som sekretariatsleder for Østlandssamarbeidet siden 1. januar 1998 og har vært en drivende kraft i arbeidet med å bygge opp Østlandssamarbeidet som et viktig samarbeidsorgan for fylkeskommunene på Østlandet. Innsatsen som Inge Brørs har lagt ned, sammen med resten av sekretariatet, har vært svært viktig for Østlandssamarbeidet.

Som ny sekretariatsleder har Jon Petter Arntzen i 2015 overtatt ansvaret for daglig drift og for videreutvikling av Østlandssamarbeidet. Arntzen ønskes lykke til i sin nye gjerning.

Tron Bamrud,
foto: Akershus
fylkeskommune

Evy-Anni Evensen,
foto: Telemark
fylkeskommune

Ole Haabeth, leder av kontaktutvalget takker Inge Brørs for innsatsen på møtet 5. juni 2015

Inge Brørs - avgått
sekretariatsleder

Jon Petter Arntzen,
ny sekretariatsleder,
foto: Bladet Vester-
ålen

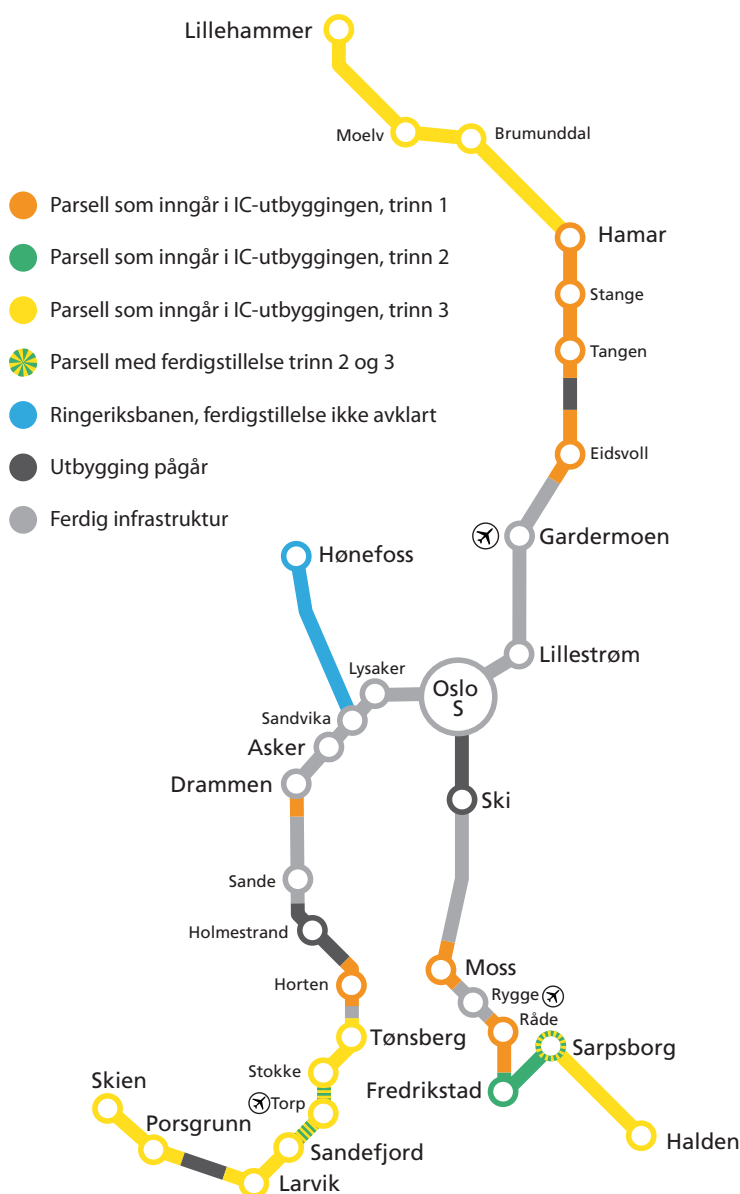

SAMFERDSEL

Østlandssamarbeidet har i 2015 videreført sitt arbeid for å sikre at InterCity-utbyggingen gjennomføres fullt ut med ferdigstillelse innen 2027. Det er bred enighet i kontaktutvalget om at fylkeskommunene fortsatt vil stå sammen om InterCity-utbyggingen som det viktigste samferdselsprosjektet for Østlandet.

Arbeid med revisjon av Østlandspakka ble videreført i 2015 og endelig vedtak ble gjort av kontaktutvalget på møte 5. juni 2015. Økt satsing på jernbane og annen kollektivtrafikk har fortsatt høyeste prioritet. Samtidig er det nødvendig å fullføre utbyggingen av hovedvegene gjennom landsdelen. Satsing på kollektivtransport, gange og sykkel, samt mer godstransport på sjø og bane, vil være avgjørende for å redusere utslippene av klimagasser og andre stoffer som fører til lokal luftforurensing.

*Jernbaneverkets forslag til framdrift for InterCity-utbyggingen, basert på fullføring i 2030.
Illustrasjon: Jernbaneverket*

Full InterCity-utbygging fortsatt viktigste samferdselssak for Østlandet

InterCity-utbyggingen på Østlandet er et strategisk viktig infrastrukturprosjekt som vil påvirke utviklingen i alle deler av Østlandet i mange tiår framover. Utbyggingen vil gi større og mer funksjonelle bo- og arbeidsmarkeder, økt konkurranseevne for bedriftene gjennom bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft, mer pålitelig godstransport, en mer balansert og bærekraftig utvikling på Østlandet og bedre miljø både lokalt og nasjonalt.

Arbeidet med revisjon av Østlandspakka i 2015 har vist at det fortsatt er bred enighet i kontaktutvalget om at fylkeskommunene står sammen om InterCity-utbyggingen som det viktigste samferdselsprosjektet for Østlandet.

Et velfungerende transportsystem på Østlandet er viktig for hele landet. For næringslivet og befolkningen i de andre landsdeler vil kapasiteten i transportsystemet på Østlandet være av stor betydning. Flaskehalsen på Østlandet gir negative virkninger i form av lengre transporttid til og fra de andre landsdelene.

InterCity-utbyggingen vil også gi redusert reisetid til Bergen, Trondheim og Göteborg/København. Framtidig sammenknytning med Sørlandsbanen vil redusere reisetiden og binde deler av Agder, nedre Telemark og Vestfold sammen til en region. Utbedring av jernbanen fra Halden til svenskegrensa og videre til Öxnered i Sverige vil gi store forbedringer både for gods- og persontrafikk til og fra Sør-Sverige og Kontinentet.

Kort oppsummert; InterCity-utbyggingen på Østlandet er svært viktig for verdiskapning og vekst i hele landet.

For fylkeskommunene Østlandssamarbeidet er det fortsatt viktig at:

- InterCity-utbyggingen planlegges som ett prosjekt helt ut til Skien, Lillehammer og Halden, inkl. Ringeriksbanen, og at framdriften i pågående prosjekter sikres
- Stortinget gir forutsigbarhet for framtidig finansiering slik at det fortsatt er mulig å forsere ferdigstillingen til 2027
- Det bevilges nødvendige midler for å redusere vedlikeholdsetterslepet på jernbanen, dette er spesielt viktig for godstransporten
- Satsing på kollektivtrafikken må omfatte mer enn bare de ni største byområdene i Norge

En samarbeidsgruppe – med Jernbaneverkets ledelse, en ordfører og en fylkesordfører for hver banestrekning og én fylkesmann – ble høsten 2014 reetablert for å fungere som en gjensidig informasjonsarena og et forum for å medvirke til raske og effektive planprosesser. Fra Østlandssamarbeidet deltar fem politiske representanter i samarbeidsgruppa. Etter kommune- og fylkestingsvalget høsten 2015, vil det bli noe utskiftning i gruppa.

Revisjon av Østlandspakka

Østlandspakka er et felles samferdselspolitisk dokument for Oslo kommune og de sju fylkeskommunene som deltar i Østlandssamarbeidet. Hovedmålet med Østlandspakka er å bidra til forsert samferdselsutbygging på Østlandet, med sikte på å oppnå reduksjon i ulykker, bedre framkommelighet for næringslivet og reduserte miljøulempen.

Østlandspakka ble første gang utarbeidet i 1999, som innspill til de statlige transportetatene i deres arbeid med Nasjonal transportplan (NTP) 2002–2011. Østlandspakka er siden blitt revidert hvert fjerde år, forrige gang i forbindelse med transportetatenes arbeid med NTP 2014–2023.

Forslag til revidert Østlandspakke ble drøftet på møte i fagpolitisk utvalg 31. oktober 2014. I etterkant av dette møtet ble det åpnet for innspill fra fylkeskommunene og saken ble så drøftet i samferdselsgruppa 13. januar 2015. På møte i fagpolitisk utvalg 30. januar ble forslag til revidert Østlandspakke gjennomgått punkt for punkt og en ny versjon av dokumentet ble utarbeidet.

Kontaktutvalget drøftet forslag til revidert Østlandspakke på sitt møte 6. mars 2015. Forslaget ble så sendt ut på høring til fylkeskommunene. Høringsinnspillene ble behandlet på møte i kontaktutvalget 5. juni, og vedtaket fra møte 6. mars ble opprettholdt. Revidert og omforent Østlandspakke ble den 16. juni sendt til samferdselsdepartementet og NTP-sekretariatet.

Nasjonal transportplan 2018-27

På møte 6. oktober fikk samferdselsgruppa en orientering fra NTP-sekretariatet om fremdriften og status i NTP-arbeidet. Etter kommune- og fylkestingsvalget høsten 2015 møttes kontaktutvalget til konstituering på Son den 19. og 20. november. I møtet orienterte Turid Stubø Johnsen, avdelingsdirektør i Statens Vegvesen og prosjektdirektør IC, Anne Siri Haugen, fra Jernbaneverket om arbeidet med NTP.

Når forslaget til ny NTP legges frem fra transportetatene i februar 2016, vil både fagpolitisk utvalg og kontaktutvalget følge opp saken i forhold til Samferdselsdepartementet og Stortinget.

*Turid Stubø Johnsen (øverst),
avdelingsdirektør SVV
Anne Siri Haugen,
Prosjektdirektør IC, JBV*

Ny rapport om knutepunktutvikling under utarbeidelse
Figur: Analyse & Strategi

Knutepunktutvikling - ny rapport

I stortingsmelding om Nasjonal transportplan (NTP) 2014-2023 er fylkeskommunene gitt et overordnet ansvar for rolleavklaring ved utvikling av knutepunkter for kollektivtrafikken og tiliggende områder. En administrativ arbeidsgruppe fra fylkeskommunene og de statlige transportetatene (Statens vegvesen, Jernbaneverket, NSB og Rom Eiendom) har siden 2014 jobbet med å avklare de ulike partenes rolle og funksjon i arbeidet med helhetlig knutepunktutvikling. Første rapport ble behandlet av kontaktutvalget i møte den 6. mars 2015. Arbeidsgruppa ble her bedt om å revidere rapporten og å legge større vekt på knutepunktene betydning i areal- og transportplanleggingen i byer og tettsteder, og å gi synspunkter på hvordan knutepunktstrategier bør inngå i regionale planstrategier og kommunale og fylkeskommunale planer.

Konsulentselskapet Analyse & Strategi ble høsten 2015 engasjert for å bistå arbeidsgruppa og sekretariatet i arbeidet med ny rapport. Det ble i denne forbindelse gjennomført en større dialogkonferanse 29. oktober med ca. 60 deltagere. Arbeidsgruppa og sekretariatet tar sikte på at ny rapport kan legges frem for behandling på møte i kontaktutvalget i mars 2016.

Stort engasjement på dialogkonferanse

Konsulentene fra Analyse & Strategi summerer opp innspillene fra deltagerne

Møte med representanter fra ØstsamUng

ØstsamUng hadde 30. januar 2015 møte med fagpolitisk utvalg samferdsel. Det ble pekt på at billettsystemet bør utformes slik at ungdom velger å reise kollektivt. Ungdommene ønsker seg også et felles ungdomskort for kollektivtransport som gjelder over hele Østlandet.

Gjennomgående billettering - oppfølging

I tråd med anbefalingen til Samferdselsdepartementet om nasjonal samordning av kollektivreiser fattet kontaktutvalget 5. juni 2015 i sak 22/15 vedtak om likelydende kundekategorier. Intensjonen i vedtaket var at fylkeskommunene og Oslo kommune skulle ta i bruk likelydende kundekategorier i løpet av 2016 og fortrinnsvis fra 1. februar 2016 og der barnekategorien skal utvides og gjelde til og med 17 år.

Ruter og NSB meddelte i november 2015 at man ennå ikke har finansieringen klar til å gjennomføre den foreslåtte endringen på barnekategori og at man derfor vil avvente avklaring fra departementet før man tar de nye kundekategorier i bruk. Dette innebærer at tidspunktet for innføring av likelydende kundekategorier ennå ikke er avklart.

Østlandssamarbeidets billetteringsgruppe har jevnlig møter der representanter fra de ulike fylkeskommunene/kollektivselskapene utveksler informasjon og der man tar opp felles problemstillinger knyttet til sømløse kollektivreiser.

Scandria2Act - nytt Interregprosjekt klar for oppstart

Arbeidet med grensekryssende forbindelser har vært sentralt både i statsetatenes arbeid med ny nasjonal transportplan og i fylkeskommunenes arbeid med revisjon av Østlands-pakka. Etter at kontaktutvalget i 2014 stilte seg positive til deltagelse i nytt Interreg-prosjekt i Østersjøprogrammet - med fokus på EUs transportkorridor fra Skandinavia til Middelhavet - har sekretariatet fulgt dette opp gjennom møter med samarbeidspartnere blant annet i Tyskland, Danmark og Sverige. Østlandssamarbeidet skal i prosjektet gjennomføre et mulighetsstudie for overføring av gods fra vei til båt og/eller bane. I juni 2015 ble endelig søknad sendt med et samlet budsjett for Østlandssamarbeidet på 200.000 € fordelt på en prosjektperiode på tre år. Prosjektet ble godkjent i november, med en del betingelser knyttet til justering/reduksjon av prosjektets volum. Partene vil komme sammen i starten av 2016 for å utforme endelig revidert prosjektplan.

Fagpolitisk utvalg for samferdsel

På møte i fagpolitisk utvalg for samferdsel 22. mai drøftet man erfaringene fra arbeidet i utvalget i siste fylkestingsperiode. Medlemmene mener at utvalget har vært et viktig forum for meningsutveksling og utforming av felles politiske standpunkter. InterCityutbyggingen ble her spesielt trukket frem. Fylkeskommunene oppnår mer ved å stå sammen om prioriterte saker, enn ved å opptre hver for seg. Utvalget og dets virksomhet bør derfor videreføres i neste fylkestingsperiode med samme møtefrekvens som i dag.

OPPLÆRING, KOMPETANSE OG VERDISKAPING

Fagpolitisk utvalg for opplæring, kompetanse og verdiskapning har i 2015 hatt særlig fokus på fagskolene og voksenopplæring. I desember 2015 ble Høyere yrkesfaglig utdanning A/S stiftet med 6 av fylkeskommunene som eiere. Også i 2015 har Østlandssamarbeidet hatt en rekke nettverksgrupper der representanter fra fylkene har møttes for å informasjon og erfaringsutveksling.

Skoleeierperspektivet i fokus

Skoleeierperspektivet legges til grunn for arbeidet i fagpolitisk utvalg for opplæring, kompetanse og verdiskapning. Utvalgets medlemmer kommer fra politisk ledelse i opplæringssektoren, med hovedutvalgsleder / fylkesråd og opposisjonsleder i hovedutvalg / komité. Grunnlaget for arbeidet i utvalget er skoleeierperspektivet og fylkeskommunenes ansvar for videregående opplæring og fagskolene.

Fagpolitisk utvalg prioriterte følgende områder i handlingsprogram 2014-2015:

- Relevant forskning
- Kvalitet i opplæringen med vekt på fleksible løp
- Utvikling av fagskolen
- Høyere utdanning

Fagpolitisk utvalg avholdt to møter i 2015 og drøftet blant annet fagskole, voksenopplæring (kommende stortingsmelding), regionale kompetanseplaner, opplæring og arbeidsliv, og skolehelsetjeneste. Sistnevnte tema var oppe som en dialog med ØstsamUng.

Fagskolene på Østlandet

NOU 2014:14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg ble overlevert kunnskapsminister Røe Isaksen i desember 2014. Statsråden utropte 2015 til «Fagskolens år» og både NHO og LO understreket næringslivets behovet for fagskoleutdanning. Fagpolitisk utvalg drøftet felles høringssvar i januar 2015, for oversendelse til kontaktutvalgets møte i mars. Østlands-samarbeidet ønsker seg om «seamless overganger» mellom utdanningstilbud etter vgo.

Det er seks fylkeskommunale fagskoler på Østlandet (Fagskolen Innlandet, Fagskolen Tinius Olsen, Fagskolen i Vestfold, Fagskolen Telemark, Fagskolen i Østfold, Fagskolen Oslo – Akershus). Rektorer og styrer har startet et prosjektarbeid for en høyere yrkesfaglig utdanning, med ledelse på byggeplass som pilot, og syv fylkeskommuner bevilget midler til prosjektarbeidet. Fagpolitisk utvalg ble referansegruppe for prosjektet. I desember 2015 ble Høyere yrkesfaglig utdanning A/S stiftet med seks av fylkeskommunene som eiere. En administrativ fagskolegruppe samarbeider om fagskolesaker i Østlandssamarbeidet.

På møte i kontaktutvalget 19. november orienterte spesialrådgiver i AFK, Knut Ole Rosted, om status for fagskolene på Østlandet og han understreket særlig nødvendigheten av at dimensjonering og utvikling av fagskolene bør baseres på lokale og regionale kompetansebehov - og ikke med utgangspunkt i «gjennomsnittlige nasjonale behov». Han viste i denne sammenheng til at hele 16 av fylkeskommunene ikke støtter forslaget om statliggjøring av fagskolene.

Voksenopplæring

Kompetansegruppa, dvs fylkesopplæringssjef/direktør vgo, har opprettet ulike faggrupper med voksenopplæringsgruppa som den første (opprettet i 2003). I 2015 hadde gruppa, med Hedmark fylkeskommune som arrangør, ansvaret for årets voksenopplæringskonferanse. Fylkesrådsleder Per-Gunnar Sveen ønsket velkommen til deltakere og innledere fra landets fylkeskommuner, Kunnskapsdepartementet (KD), Utdanningsdirektoratet, NOKUT

og Vox. KD orienterte om arbeidet med ny stortingsmelding, bebudet våren 2016, med hovedvekt på minoritetsspråklige. Direktoratet har arbeid i gang om realkompetansevurdering (rkv) og NOKUT informerte om arbeid for godkjenning av utenlandske utdanninger. I egen gruppe var temaene særlig landskonferansen, rk v i praksis og rutiner for dette, revisering av priser for rk v, og drøfting av den enkelte voksnes rettigheter sett i sammenheng med fylkeskommunens forpliktelser til å gi tilbud.

Fag- og yrkesopplæring

Fag- og yrkesopplæringsgruppa har også i 2015 arbeidet ut fra en målsetting om kvalitetsutvikling og mer lik forvaltningspraksis og drøfting av aktuelle saker. Kvalitet og tilsyn, ved Riksrevisjonen og fylkesmannsembetene har vært et hovedtema. Når det gjelder Regjeringens tiltakspakke for sektoren har gruppa vært opptatt av at hospiteringsordningen for lærere og instruktører fortsatt må få et særskilt tilskudd. Videre må lærlingetilskuddet være forutsigbart. Gruppa er også opptatt av gjennomgangen av strukturen i fag- og yrkesopplæringen som nå er i gang.

Oppfølgingstjenesten (OT)

Et dialogmøte med overskrift «Sammen for ungdommen» ble gjennomført i Østfold høsten 2015, med alle ansatte i oppfølgingstjenestene i de åtte østlandsfylkene som målgruppe. Inspirasjonskonferansen ble åpnet på Inspiria, Sarpsborg, ved komitéleder Elin Tvete, ØFK. Riksrevisjonen orienterte om sin undersøkelse/rapport som skal leveres Stortinget i 2016.

OT-medarbeiderne fikk også høre foredrag om at oppgavene for tjenesten vil øke på grunn av økt innvandring. Innvandrerungdom som oppdras til innordning og lydighet, vil få utfordringer i en videregående skole som bygger på individet med selvrefleksjon og selvstendighet som forutsetninger. PST deltok og orienterte om forebygging, og det ble gitt praktiske eksempler hvordan læring i praksisfellesskap kan være et alternativ til vanlig skole for noen ungdommer. Gruppa samhandler med ansatte som deltar i Program for Bedre Gjennomføring, igangsatt av Regjeringen Solberg, og drøfter for tiden ulike overordnede problemstillinger på oppdrag fra kompetansegruppa.

IKT i opplæringen

Fylkeskommunene samarbeidet med KS om et forskningsoppdrag om «Sammenhengen mellom IKT i vgo og læringsutbytte – SMIL (Krumsvik 2013). Som en oppfølging har kompetansegruppa oppretta en arbeidsgruppe med utvikling av god praksis for pedagogisk bruk av IKT. Gruppa vil arbeide med kompetanseheving, læremidler, eksamen m.v. Senter for IKT i utdanningen (under Kunnskapsdepartementet) viser for øvrig til SMIL-prosjektet i utgitt veileder om bruk av IKT i klasserommet (nov/des 2015).

Ansvar for spesialundervisning

Fylkeskommunene har ansvar for å sørge for opplæring for beboere / pasienter i barnevernsinstitusjoner og helseinstitusjoner. En egen nettverksgruppe arbeider med skoleeierspørsmål innen feltet. I 2015 drøftet gruppa særlig grensesnittet mellom opplæring og helsetjenester, bruk av tvang, samhandling med kommuner, og gjesteelevsatsene som fylkeskommunene skal benytte. Østfold har bidratt til at det er gjennomført en undersøkelse i alle fylkeskommuner om praktisering av lov og forskrift innen spesialundervisning, og gruppa har fått orienteringer og drøftet problemstillinger i tilknytning til denne.

Kompetansegruppa

Kompetansegruppa gjennomførte fire egne møter i 2015, i tilknytning til Forum for fylkesutdanningssjefer (alle fylkeskommuner), og et møte med fagopplæringsgruppa.

EUROPAPOLITISK SAMARBEID

Oppstart av de nye Interregprogrammene har stått i fokus i 2015. Året åpnet med en lanseringskonferanse for Østersjø- og Nordsjøprogrammene på Lillestrøm 20.01.15 i regi av Østlandssamarbeidet. Begge programmene samt Interreg Europa og Urbact har gjennomført første søkerunde i 2015. Samarbeid mellom Interreg og Horisont 2020 har også vært et tema under året, og dialogmøter mellom Forskningsrådet og nasjonale kontaktpunkt for Interreg er gjennomført.

Østlandssamarbeidet var vertskap for kommisjonsmøtet med Schleswig-Holstein i mai og den andre fellesutstillingen mellom Østlandsutstillingen og BBK ble vist i Oslo i juni/juli. Gjennom året har Østlandssamarbeidet bidratt inn i arbeidet i de europeiske organisasjonene fylkeskommunene er medlemmer av, samt i Europapolitisk forum. ØstsamUng fikk i september inn ett medlem i BSSSCs styre, Kari Lie (Hedmark) og Østfold tok i juni over det norske styremedlemmet i Nordsjøkommisjonen ved fylkestingsmedlem Andreas Lervik.

Interreg perioden 2014 – 2020 er i gang

Etter en periode med programutvikling og behandling av programmene i EU-kommisjonen kom arbeidet med Interreg 2014 – 2020 endelig i gang i 2015. I januar gjennomførte Østlandssamarbeidet i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) en kick-off konferanse på Lillestrøm for de nye Interreg-programmene for Østersjø- og Nordsjøregionen. Rundt 90 deltakere fikk orientering om programmenes innretning, samt informasjon og tips fra tidligere gjennomførte prosjekt.

Første søkerunde i programmene ble gjennomført i 2015, og flere prosjekt med aktører fra Østlandet ble godkjent i november. Som nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet har sekretariatet i Østlandssamarbeidet hatt ansvar for mobilisering, informasjon, veiledning mv. gjennom året. Bedre dialog og samarbeid mellom Interreg og Horisont 2020 programmet i Norge har også stått på dagsorden, og Østlandssamarbeidet er trukket aktivt inn i arbeidet via KMD. Gjensidig utveksling av informasjon og synergier i mobiliseringsarbeidet har vært fokusert i 2015.

Samarbeidet med delstaten Schleswig-Holstein

I lys av innspillet til Regjeringens Tysklandsstrategi i 2014 har Østlandssamarbeidet i 2015 sett nærmere på konkrete aktiviteter for å følge opp strategiens handlingsplan. Fokus har vært på tysk språk og næringslivets behov for fremmedspråkkompetanse. En ad hoc arbeidsgruppe har gjennom året utviklet grunnlag for et felles prosjekt med Schleswig-Holstein, og et partnerskapsmøte ble gjennomført 7. desember med tanke på et Erasmus+ prosjekt «Language4business». Prosessen fortsetter med håp om å ha et prosjekt på plass i 2016.

I mai var Østlandssamarbeidet vertskap for det årlige kommisjonsmøtet med Schleswig-Holstein. Møtet fant sted på Hamar 6. – 7. mai i nært samarbeid med Hedmark fylkeskommune. Representanter fra de to samarbeidsregionene besøkte bl.a. Kirsten Flagstad museet, Domkirkeodden og Store Ree gård. Selve kommisjonsmøtet hadde fokus på kultur (bl.a. Østlandsutstillingens samarbeid med Schleswig-Holstein), bærekraftig transport og ungdom og arbeid. I juni var en gruppe reiselivsrepresentanter fra Buskerud, Hedmark og Oppland på studiebesøk i Schleswig-Holstein, som en del av samarbeidsavtalen. Utbytte fra turen var bra og det arbeides nå med oppfølging i 2016. På filmområdet har det også vært god aktivitet i 2015 med Oppland i førersetet. Den andre fellesutstillingen mellom Østlandsutstillingen og Schleswig-Holstein ble vist i Oslo i juni/juli 2015 (mer info under Østlands-

utstillingen). I perioden 29. august til 15. november ble prosjektet «Vessel» gjennomført i Eutin (Schleswig-Holstein). Rapport fra Vessel-prosjektet kan leses her: <http://www.ostsam.no/file=31815>

Fra kommisjonsmøte på Hamar med Schleswig-Holstein

Internasjonalt fagpolitisk utvalg satte «Smart Spesialisering» på dagsorden

Internasjonalt fagpolitisk utvalg gjennomførte i februar en studietur til Sevilla i Spania for å høre nærmere om EUs arbeid med smart spesialisering. Samtidig fikk utvalgets medlemmer en god orientering om regionen Andalusia sin smarte spesialiseringsstrategi. Dette er blitt fulgt opp av sekretariatet - og det vises i denne sammenheng til egen omtale av dette i kapittelet om næring og regional utvikling.

Østersjøsamarbeidet og BSSSC (Baltic Sea States Subregional Co-operation)

Østlandssamarbeidet var vertskap for vårsamlingen i BSSSCs ungdomsnettverk i Drammen i april i samarbeid med Buskerud fylkeskommune. Fokus på samlingen var arbeid med strategi og handlingsprogram for ungdomsnettverket fram mot 2020, samt å forberede ungdomsnettverkets innspill til årskonferansen i september på Gotland. Ungdomsdelegatene fra Østersjølandene fikk i tillegg besøkt Arbeidsinstituttet i Buskerud sitt kontor i Drammen der de fikk en innføring i deres arbeidsmetodikk for og med ungdom.

EUs Østersjøstrategi var gjennom en re-organisering i 2014/2015 og ny handlingsplan ble lansert på det femte forum for strategien i Jurmala, Latvia i juni – som en del av det latviske EU-formannskapet. I samarbeid med strategien ble det gjennomført et mini-seminar om EUs Østersjøstrategi i Oslo 7. oktober. Ansvarlig for planlegging og gjennomføring var Østlandssamarbeidet i nær dialog om KMD. Forskning og utdanning, energi og bioøkonomi var tema som ble presentert og diskutert. Norske aktører er velkomne inn i gjennomføring av EUs Østersjøstrategi, og Interreg Østersjøprogrammet er et finansieringsverktøy for dette.

Østlandssamarbeidet har også i 2015 vært aktive i BSSSC ved styremedlem, Roger Ryberg (Buskerud), og vara, Lasse Lehre (Oppland). Styret i BSSSC startet høsten 2015 en strategiprosess, som vil fortsette inn i 2016. I september ble den 23 årskonferansen avholdt i Visby på Gotland (SE) med fokus på den digitale agenda og regionenes muligheter og rolle. For første gang stod ungdomsnettverket ansvarlig for en av de tematiske sesjonene – der Nettskolen Buskerud var en av bidragsyterne.

Østlandssamarbeidet har hatt ansvar for å følge arbeidet i den Nordlige dimensjon (ND) og rapportere tilbake til styret i BSSSC. Som følge av den politiske situasjonen mellom Russland og EU knyttet til Ukraina, har de politiske møtene i 2015 blitt utsatt. BSSSC er invitert inn som observatør i styringsgruppa for ND på vegne av regionene i Østersjøen, og Østlandssamarbeidet deltok på møtet i Brussel i slutten av mai.

Fagpolitisk utvalg på studietur til Sevilla i februar 2015

BSSSC Youth nettverksmøte i Drammen

God dialog med nasjonale myndigheter gjennom Europapolitisk forum (EPF)

På grunn av valget ble det i 2015 kun gjennomført ett møte i EPF. Dette hadde fokus på maritim politikk og ble gjennomført i Ålesund 1. – 2. juni. På dag én fikk forumets medlemmer en god orientering om den maritime klyngen i Møre og Romsdal. Tema for EPF var i tillegg til det maritime også klimapolitikk – som en oppkjøring til FNs klimatoppmøte i Paris i desember. EUs ambassadør til Norge, Helen Campbell, orienterte om EUs arbeid, og Ole Haabeth, leder i Østlandssamarbeidet, holdt innlegg på vegne av kommunesektoren. Neste møte avholdes 27. januar 2016 i Oslo med fokus på sirkulær økonomi og maritim transport.

Nordsjøkommisjonen og CPMR

Andreas Lervik (Østfold) ble valgt som nytt norsk styremedlem i Nordsjøkommisjonen under årskonferansen i Assen (NL) juni. Lervik erstatter Thore Westermoen fra Vest-Agder. Formannskapet i Nordsjøkommisjonen ivaretas for tiden av Hordaland fylkeskommune. Revisjon av North Sea Region 2020 strategien har stått i fokus i 2015 og revidert strategi vil bli lagt fram for endelig godkjenning på årskonferansen i Billund i 2016. CPMR (Conference of Peripheral and Maritime Regions) gjennomførte sin generalforsamling i Firenze i november, der de bl.a. satte fokus på utfordringene Europa står overfor knyttet til den store flyktningsstrømmen. Gunn Marit Helgesen (leder i internasjonalt fagpolitisk utvalg, Telemark) er første visepresident og kasserer i CPMR.

Assembly of European Regions (AER) på rett spor

Etter en betydelig omstilling i organisasjonen i 2014/2015 er det et slankere og mer veltrimmet AER som spisser seg inn mot viktige tema og prosesser i Europa i 2016. Nye og forenklede vedtekter ble godkjent på generalforsamling i Gøteborg i juni. Norge får nå to medlemmer i byrået i AER, og kontaktutvalget oppnevnte Dag Rønning (Hedmark) og Ivar Odnes (Oppland) til å ivareta norske interesser i AER for 2015 – 2017. Den 1. desember ble president Hande Özsan Bozatlı fra Istanbul, Tyrkia gjenvalgt for to nye år under den andre generalforsamlingen i AER i 2015. Fylkesordfører i Nordland, Sonja Steen, fortsetter som visepresident og leder for komite 3 (utdanning, kultur og ungdom). AER Norge nettverket har gjennomført tre møter i 2015 og har løpende fulgt den omstillingen som AER har vært igjennom. Østfold har gjennom AER vært aktive i 2015 i et Erasmus+ prosjekt med fokus på frafall i videregående opplæring. Oppland har holdt tak i tema energi og klima.

ØstsamUng

Som en oppfølging av evalueringen av ØstsamUng i 2014, ble det for første gang gjennomført dialogmøter mellom ungdomsrepresentanter fra ØstsamUng og kontaktutvalget og de fagpolitiske utvalgene i 2015. I mars ble det satt av en time til dialog mellom ØstsamUng og hele kontaktutvalget. Tema var skolehelsetjenesten i videregående skole. Etter en åpen og god dialog ble tema diskutert videre på hjemmebane i de enkelte fylkeskommunene. I fellesskap ble det sendt et brev til Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedrørende betydningen av en god skolehelsetjeneste og behov for bedre organisering av tilbudet. Skolehelsetjenesten ble også tatt opp i møte med fagpolitisk utvalg for utdanning og kompetanse i mars.

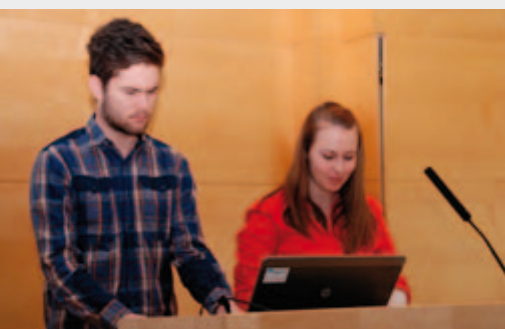
Representanter fra ØstsamUng har i 2015 deltatt på møte i AERs ungdomsnettverk i mai på Azorene (Portugal) og på BSSSCs årskonferanse i Visby på Gotland (Sverige) i september. Det er gjennomført to samlinger i ØstsamUng i 2015 – en i Oslo i forkant av møte med kontaktutvalget, og en i Skien i samarbeid med Telemark fylkeskommune. Samlingen i Skien var for første gang fra torsdag til lørdag. Tema fra BSSSCs årskonferanse i september «Digital Agenda» ble spesielt fokusert gjennom informasjonsutveksling om digitale verktøy i skolen og gjennom gruppearbeid.

Andreas Lervik – nytt norsk styremedlem i Nordsjøkommisjonen

ØstsamUng på AER-samling (øverst)
Representanter fra ØstsamUng i møte med kontaktutvalget

ØSTLANDSUTSTILLINGEN

Østlandsutstillingen 2015

- et samarbeidsprosjekt med Schleswig-Holstein med tema identitet og sted

Østlandsutstillingen er en av fem kunstnerstyrte landsdelsutstillinger for samtidskunst. Den finansieres nå gjennom Østlandssamarbeidet (av Oslo og fylkeskommunene unntatt Telemark, som deltar i Sørlandsutstillingen). Den 36. Østlandsutstillingen i 2015 ble gjennomført som et felles prosjekt med søsterorganisasjon i Schleswig-Holstein, som en del av det politiske samarbeidet mellom den tyske delstaten samt Oslo og alle fylkeskommuner i Østlandssamarbeidet. Prosjektet «Wer ist wo wer? Was ist wo was? – Identitet: menneske og sted» bestod av en vandreutstilling vist i gallerier i Kvadraturen i Oslo, 06.06.-05.07.2015, og i Landesbibliothek i Kiel 17.01.-18.03.2016, samt seminar, stedsspesifikke verk, performance-program i Oslo samt to-språklig katalog. Østlandsutstillingen utviklet prosjektet i samarbeid med galleriene BOA, LNM og Tegnerforbundet i Oslo og billedkunstnerorganisasjon BKB Schleswig-Holstein og Landesbibliothek i Kiel.

Leder av bystyrekomité for kultur i Oslo, Øystein Sundelin, åpnet utstillingen i Oslo, med deltakelse bl.a. fra Tysklands ambassadør til Norge, Axel Berg og styreleder i Østlandsutstillingen, Hans Thorsen (Billedkunstnerne Oslo – Akershus, BOA). I Kiel ble utstillingen åpnet av delstatens kultur-, justis- og europaminister Anke Spoorendonk. I alt 426 norske og tyske kunstnere søkte om å få antatt 1.018 kunstverk, mens juryen valgte ut 52 kunstverk og fem performanser for denne todelte utstillingen i Oslo og Kiel.

Tre priser ble delt ut i 2015. Gunnhild Torgersen fikk pris for sin skulptur «A shift within a limited physical space», Charlie Fjätström fikk pris for det mest markante todimensjonale verk, svarthvitt foto «The morning after the night before», og Shwan Dler Qaradaki for det mest markante audio-visuelle verket, videoen Norwegian Code.

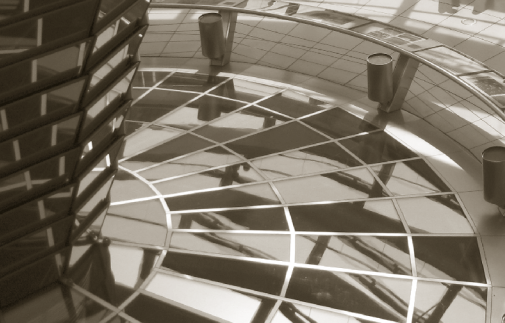
Østlandsutstillingen har fri innsendingsrett, er kunstnerstyrt og gjennomfører vandreutstillinger i fylkene på Østlandet. Kontaktutvalget i Østlandssamarbeidet har vedtatt at utstillingen skal være et kulturpolitisk tiltak, med oppgaver både som landsdelsutstilling og som del av felles aktivitetsprogram med Schleswig-Holstein. En kulturgruppe ledet av direktør Erik Vadholm, AFK ivaretar dialogen med ledelsen i Østlandsutstillingen. Utstillingsprogrammet videre omfatter utstilling i Akershus, Vestfold, Oppland i 2016 og i Hedmark, Østfold og Buskerud i 2017.

Fra «Østlandsutstillingen» i Oslo

Cruise 2 av Britta Hansen fra Østlandsutstillingen i Oslo

REGIONREFORMEN

Regjeringen har bebudet at man våren 2016 vil legge frem en ny Stortingsmelding om det fremtidige folkevalgte regionale nivå. Arbeidet med regionreformen har derfor hatt høy prioritet i Østlandssamarbeidet i 2015. For kontaktutvalget har det vært viktig å kunne gi innspill underveis i prosessen både til Stortinget og til KMD.

Østlandssamarbeidet har samlet relevant stoff om regionreformen på hjemmesiden:
<http://www.ostsam.no/32016.32014.Regionreform.html>

Felles utgangspunkt

I forbindelse med Stortingets behandling (juni 2014) av Prop. 95 S (2013 – 2014) Kommuneproposisjonen ble det lagt føringer om at man også i fremtiden skal ha et folkevalgt regionalt nivå mellom stat og kommune. Gjennom vedtaket bekreftet Stortinget at gjennomgangen av oppgavene til kommunene også må inkludere en vurdering av oppgavene som skal ligge til et regionalt folkevalgt nivå.

Kontaktutvalget diskuterte fylkeskommunenes rolle i forhold til de igangsatte arbeider tilknyttet kommune- og regionreformen i sitt møte i oktober 2014. I tillegg til aktiviteter igangsatt i den enkelte fylkeskommune, har kontaktutvalget ønsket å bruke Østlandssamarbeidet som en felles arena for gjensidig informasjon og koordinering av de fylkeskommunale prosessene.

Administrativt arbeid med regionreformen

Kontaktutvalget møttes til ekstraordinært møte i januar 2015, der man besluttet å etablere en hurtigarbeidende arbeidsgruppe for å få fram relevant faktamateriale og for å vurdere ulike modeller for framtidig regionnivå på Østlandet. Arbeidsgruppa, som har vært ledet av Knut Sletta (AFK) har hatt regelmessige møter i 2015.

Den 29. og 30. september ble det gjennomført en større konferanse og arbeidsseminar om regionreformen med ca 80 deltagere fra alle fylkeskommunene. Man fokuserte her på ulike sentrale politikkområder. Konferansen ble åpnet av kontaktutvalgets leder, Ole Haabeth. Statssekretær Jardar Jensen representerte KMD på konferansen. KS var representert med styreleder Gunn Marit Helgesen.

Leder av arbeidsgruppa Knut Sletta

Ole Haabeth, Gunn Marit Helgesen og Jardar Jensen

Møte med kommunal og forvaltningskomiteen på Stortinget 14. april

På møte med kommunal- og forvaltningskomiteen 14. april 2015 ble det gitt et felles innspill fra fylkeskommunene på Østlandet. Det ble her blant annet pekt på at:

- Hensynet til hvor oppgavene løses best mulig for innbyggerne, må være avgjørende for hvilket forvaltningsnivå som skal løse oppgaven. Kvalitet og effektivitet må vektlegges.
- Hvilke oppgaver som skal ivaretas på ulike nivåer må sees i sammenheng i den videre prosess – og behandles parallelt tidsmessig.
- For å styrke regionalt folkevalgt nivå i rollen som samfunnsutvikler, må regionene ha myndighet, virkemidler og en relevant oppgaveportefølje.

Representantene fra kontaktutvalget gav også uttrykk for at flere oppgaver bør legges til et regionalt folkevalgt nivå.

Politiske uttalelser fra fylkeskommunene

Fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet har i løpet av 2015 utarbeidet flere felles politiske uttalelser. Med utgangspunkt i egen utredning fra arbeidsgruppa ble det i juni 2015 oversendt en politisk uttalelse til KMD der temaet var «nye oppgaver og mer ansvar til regionnivået». Det ble i november 2015 oversendt en ny politisk uttalelse til KMD der man pekte på fragmenteringen av statlig forvaltning, behovet for en demokratireform, endring av rammebetingelser, styrking av regionenes rolle som samfunnsutvikler og overføring av arbeidsoppgaver fra fylkesmannen til folkevalgt regionalt nivå.

Gro Sandkjær Hanssen fra NIBR orienterer om regionreformen på møte i kontaktutvalget 20. november

Regionreformen var også et sentralt tema på møtet i kontaktutvalget 19-20 november. Knut Sletta, leder av arbeidsgruppa, og Gro Sandkjær Hansen fra NIBR deltok med innlegg.

I desember 2015 ble det skrevet en felles kronikk fra fylkesordførere/fylkesrådsledere om regionreformen til Aftenposten. Det ble også igangsatt et arbeid med å forberede en politisk uttalelse om politikkområdene samferdsel, kultur/kulturminner, integrering, barnevern og skolehelsetjeneste.

NÆRING OG REGIONAL UTVIKLING

Østlandssamarbeidet har siden i 2013 hatt fokus på todelingen av norsk økonomi og næringsliv - og man har sett det som spesielt viktig å styrke den delen av konkurranseutsatt næringsliv som ikke er oljerelatert. Fallet i oljeprisene i 2015 har endret bildet noe, men for Østlandssamarbeidet er det fortsatt viktig å legge til rette for økt verdiskapning og balansert regional utvikling i hele regionen. Gjennom ulike prosjekter/arbeidsgrupper er tidligere initiativ og prosesser fulgt opp.

Smart spesialisering

Initiativet fra internasjonalt fagpolitisk utvalg om å se nærmere på smart spesialisering må ses i sammenheng med pågående arbeid knyttet til forskningsrelatert nettverksbygging.

Initiativene er fulgt opp av sekretariatet høsten 2015. Hovedtanken er å se nærmere på hvordan de funksjonelle nærings- og kunnskapsmiljøene på Østlandet kan kobles sammen i arbeidet med regional næringsutvikling - uavhengig av de eksisterende fylkesgrensene.

Et eget forprosjekt er igangsatt for å avklare om det er grunnlag for å samordne arbeidet med smart spesialisering på tvers av fylkeskommunene. Fylkeskommunene har oppnevnt representanter til en egen styringsgruppe som leder arbeidet i forprosjektet. Øystein Lunde (AFK) er leder for gruppa. Oxford Research AS har bistått styringsgruppa i arbeidet og presenterer resultatene og sine anbefalinger på en større dialogkonferanse 12. januar 2016.

*«Smart spesialisering handler om å styrke regionens konkurranseevne og å skape nye vekstnæringer. For å lykkes må man koble institusjoner, som driver forskning og undervisning, sammen med næringer der regionen samlet sett har **kritisk masse** som muliggjør innovasjoner og **entreprenørielle oppdagelser**.*

Bruk av forskningsbasert kunnskap er helt sentralt som innovasjons- og produksjonsdrivende faktor. Strategisk fokus på å utnytte sine egne fortrinn vil trolig være mer suksessfullt på sikt enn en kopiering av andres vellykkede utviklingsstrategier.

Smart spesialisering handler med andre ord om å utvikle unike fortrinn basert på regionens egne utviklingsmuligheter».

Kontaktutvalget på miniseminar 19. november om skog- og trenæringa. Ole Svenneby (øverst) orienterer om utfordringer og muligheter for små og mellomstore bedrifter i bransjen.

Skog- og trenæringen

Som en oppfølging og konkretisering av «tiltaksplan for økt konkurransekraft» valgte man å sette fokus på skog- og trenæringa og en egen arbeidsgruppe for skog og tre ble oppnevnt i 2014. Arbeidsgruppa har hatt regelmessige møter og utvekslet erfaringer.

Som en del av oppfølgingen av strategien SKOG22 har Østlandssamarbeidet bedt Landbruks- og matdepartementet bidra til at det snarest blir etablert et permanent strategisk forum for skog- og trenæringen.

Arbeidsgruppa har vært opptatt av å få til en kobling til NHOs program for leverandørutvikling. Tre formål som kan/bør ses i sammenheng:

- Tilrettelegge for morgendagens løsninger innen bygg og andre større konstruksjoner
- Bærekraftige bygninger
- Lokal og regional næringsutvikling

På møte i kontaktutvalget 5. juni 2015 ble det gitt en orientering om nasjonalt program for leverandørutvikling - og man så dette i sammenheng med økt bruk av tre i fylkeskommunale og andre offentlige bygg.

I forbindelse med konstituering av nytt kontaktutvalg 19. november, ble det gjennomført et miniseminar og en befaringsreise på Norges miljø og biovitenskaplige universitet (NMBU) på Ås. Seminaret handlet blant annet om det grønne skiftet og hvordan man kan stimulere til økt bruk av tre i fylkeskommunale og andre offentlige bygg.

Bioøkonomi

Bioøkonomi ble i 2015 satt på dagsorden i Østlandssamarbeidet. Det er aktuelt å gjennomføre et mulighetsstudie for en felles bioøkonomisatsning på Østlandet. Saken vil bli fulgt opp i 2016 - og fylkeskommunenes næringsavdelinger trekkes inn i det videre arbeid der man skal vurdere evt. felles tiltak og prosjekter.

Mellomstore byer som motor for regional utvikling

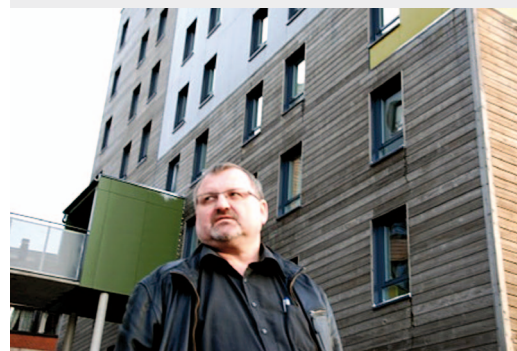
Som oppfølging av prosjekt «fylkeskommunale virkemiddel» besluttet kontaktutvalget på møte 5. juni 2015 å gjennomføre et mulighetsstudie for å se på det næringsmessige vekstpotensialet til de mellomstore byene på Østlandet. Det ble forutsatt at arbeidet skulle se disse byenes rolle som motor for regional utvikling i de ulike deler av Østlandsregionen.

En ny arbeidsgruppe ble nedsatt høsten 2015 med representanter for alle fylkeskommunene. I tillegg ble Menon AS engasjert som ekstern konsulent for å bistå arbeidsgruppa og sekretariatet i arbeidet. I prosjektet dokumenteres viktige utviklingstrekk for de mellomstore byene på Østlandet og man bruker «vekst per innbygger» som et sentralt mål på hvordan utviklingen er i de ulike regionene. Det gjøres også en analyse av hvilke faktorer som påvirker de mellomstore byenes konkurransevne og rolle som vekstmotor.

Arbeidet vil i 2016 bli fulgt opp gjennom casestudier av syv forskjellige byer på Østlandet - og man vil ut fra en analyse av disse byene forsøke å få frem ny kunnskap som har overføringsverdi til alle mellomstore byer i regionen.

Regionalt samarbeid

Samarbeidsalliansen Osloregionen, Osloregionens Europakontor og Østlandssamarbeidet har i 2015 hatt en rekke møter for gjensidig informasjonsutvikling og koordinering av aktiviteter.

Kontaktutvalget på miniseminar 19. november om skog- og trenæringa. Fra befaringsreisen 19. november på Ås (nederst), - nye studentboliger i tre på NMBU

ØKONOMI

Fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet har definert seg som likeverdige partnere og deler likt på kostnadene til sekretariatet og alle fellesprosjekter.

Hovedoversikt

Regnskapet for Østlandssamarbeidet blir ført av Akershus fylkeskommune og revidert av Akershus og Østfold fylkesrevisjon. Tall for 2013 og 2014 er vist for sammenligning.

HOVEDPOSTER	2013	2014	2015
DRIFTSINNTEKTER (OVERFØRINGER)	5.860.943	6.212.220	6.964.508
LØNN, INKL TRYGD OG PENSJON	-2.699.841	-2.780.317	-2.886.666
KJØP AV VARER OG TJENESTER	-1.508.539	-1.806.091	-1.806.091
OVERFØRINGER	-1.309.294	-1.428.884	-2.041.923
SUM DRIFTSUTGIFTER	-5.517.674	-6.015.292	-6.460.840
NETTO DRIFTSRESULTAT	343.269	196.928	503.667
AVSETNING TIL FOND	-343.269	-196.928	-503.667
OVERFØRING FRA FORRIGE ÅR OG BRUK AV FOND	0	0	0
RESULTAT	0	0	0

Østlandssamarbeidet hadde et netto driftsresultat i 2015 på 503.667 kr. Balanse ved utgangen av 2014 var 3.132.406 kr. Balanse ved utgangen av 2015 var på 3.636.073 kr.

Økonomisk oversikt etter formål

I tillegg til det ordinære driftsregnskapet, føres et driftsregnskap etter formål, for bedre å synliggjøre sammenheng mellom aktiviteter og regnskapet. Driftsregnskapet etter formål viser følgende tall for 2015 (tall fra 2013 og 2014 til sammenligning):

HOVEDPOSTER	2013	2014	2015
INNBETALINGER OG BRUK/AVSETN. FOND	5.024.318	5.328.072	5.176.333
SEKRETARIATET	-2.672.524	-2.789.762	-3.336.887
UTVALG, GRUPPER OG SEMINARER	-180.215	-212.190	-224.550
INFORMASJON	-59.760	-57.713	-40.838
INTERREGPROSJEKTER TRANSGOVERNANCE	-256.852	-141.099	378.576
ØSTLANDSUTSTILLINGEN	-1.050.000	-1.085.000	-1.120.000
KOMPETANSEPROSJEKTER	0	0	0
BSSSC	-28.865	-9.097	-47.123
ANNET INTERNASJONALT SAMARBEID	-299.901	-349.850	-413.008
ØKT KONKURRANSEKRAFT	-336.056	-546.197	-408.575
SAMFERDSEL		-64.167	-248.435
INTERREG GENERELT	-140.145	-72.997	284.506
SUM	0	0	0

Arbeid med "Interreg generelt" utføres av Østlandssamarbeidet etter avtale med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som finansierer denne aktiviteten fullt ut. I 2015 ble det søkt om refusjon og nytt tilsagn ble gitt for 2015/2016.

REVISORBEKREFTELSE

AKERSHUS OG ØSTFOLD
FYLKESREVISJON

Østlandssamarbeidet c/o Akershus fylkeskommune
Postboks 1200 Sentrum
0107 OSLO

Vår ref.: 131/2016 - 2016/24

Deres ref.:

Dato: 01.03.2016

Revisjonsuttalelse - Østlandssamarbeidets regnskap 2015

Akershus og Østfold fylkesrevisjon har i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger, kontrollert regnskapet for Østlandssamarbeidet 2015. Vår kontroll er utført for å bistå tilskuddsytere i vurderingen av riktig bruk av tilskuddene.

Østlandssamarbeidets regnskap er en del av konsernregnskapet til Akershus fylkeskommune, og regnskapsføres på eget ansvarsområde. Akershus og Østfold fylkesrevisjon har revidert regnskapet i henhold til forskrift om revisjon 1.juli 20014 og kommunal revisjonsskikk.

Vi har gjennomført følgende kontrollhandlinger:

- Kontrollert at vedlagt regnskap er i samsvar med opplysningene i konsernregnskapet.

Resultat av gjennomført kontrollhandling:

- Det fremlagte regnskapet samsvarer med Akershus fylkeskommunes regnskap. Resultatet viser et mindreforbruk på kr. 503 667,05. Bundet fondskonto pr.31.12.15 viser kr.3 636 073,53.

De utførte kontrollhandlingene utgjør verken revisjon eller begrenset revisjon, og det gis derfor ikke uttrykk for noen sikkerhet for at informasjonen ikke inneholder vesentlig feil.

Det presiseres at dersom det hadde vært utført ytterligere kontrollhandlinger, eventuelt revisjon eller begrenset revisjon, kunne dette avdekke ytterligere forhold som ville blitt rapportert.

Denne revisjonsbekreftelsen er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet i første avsnitt samt til deres informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål.

Med hilsen

Ketil Roppestad
revisjonsdirektør

Camilla Larsson
regnskapsrevisor

Akershus og Østfold fylkesrevisjon

Adresse hovedkontor: Postboks 220, 1702 Sarpsborg

Adresse avd.kontor: Postboks 1200 Sentrum, 0107 Oslo

Telefon: 69117000 / 22055000

E-post: fylkes.revisjonen@ostfoldfk.no

Internett: www.ostfoldfk.no

Org.nr.: 980 756 351

ØstlandsSamarbeidet

Eastern Norway County Network

Postboks 1200 Sentrum, N-0107 OSLO, Tel. + 47 22 05 50 80
E-post: ostlandssamarbeidet@afk.no
www.ostsam.no

AKERSHUS FYLKESKOMMUNE
Postboks 1200 Sentrum,
N-0107 OSLO
Tel. +47 22 05 50 00
postmottak@afk.no
www.akershus.no

OPPLAND FYLKESKOMMUNE
Postboks 988
N-2626 LILLEHAMMER
Tel. +47 61 28 90 00
postmottak@oppland.org
www.oppland.no

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Postboks 3563
N-3007 DRAMMEN
Tel. +47 32 80 85 00
postmottak@bfk.no
www.bfk.no

VESTFOLD FYLKESKOMMUNE
Postboks 2163
N-3103 TØNSBERG
Tel. +47 33 34 40 00
firmapost@vfk.no
www.vfk.no

HEDMARK FYLKESKOMMUNE
Postboks 4404 Bedriftssenteret
N-2325 HAMAR
Tel. +47 62 54 40 00
postmottak@hedmark.org
www.hedmark.org

TELEMARK FYLKESKOMMUNE
Postboks 2844
N-3702 SKIEN
Tel. +47 35 91 70 00
post@t-fk.no
www.telemark.no

OSLO KOMMUNE
Rådhuset,
N-0037 OSLO
Tel. +47 02180
postmottak@oslo.kommune.no
www.oslo.kommune.no

ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE
Postboks 220,
N-1702 SARPSBORG
Tel. +47 69 11 70 00
sentralpost@ostfoldfk.no
www.ostfold-f.kommune.no